

Estudi qualitatiu dels imaginaris socials de la població catalana entorn la donació d'òrgans i teixits.

**Universitat
Autònoma
de Barcelona**

Departament de Psicologia Social

Index de continguts

- Justificació
- Objectius
- Metodologia i procediment de recerca
 - La metodologia qualitativa
 - Tècniques de recollida de dades
- Participants en la recerca
 - Definició de criteris mostrals
 - Descripció de la mostra
- Anàlisi de la informació
- Cronograma

Justificació de la recerca

El context social de la donació d'òrgans: els imaginaris socials

- El trasplantament ha esdevingut una forma de teràpia molt comuna per aquells pacients que presenten determinades disfuncions orgàniques definitives i amb alts efectes en la seva qualitat de vida.
- No obstant, un potencial donant no forja una actitud favorable o desfavorable envers la donació espontàniament o independentment del context social en el que s'estigui visquent.
- L'actitud personal de donació d'òrgans i teixits ve determinada per la forma com els imaginaris socials davant el procés de la donació configuren la informació que personalment en disposem i la forma com aquests la organitzen.
- Entenem com a imaginari social aquell conjunt estructurat de concepcions compartides per un grup social, en el nostre cas, les concepcions comunes a la societat catalana. Aquestes tenen un pes molt rellevant en la configuració de la nostra actitud davant la donació, ja que no només ens proporcionen la informació personal per a decidir sinó que ens la organitzen de determinades maneres

Objectius

Objectius de la recerca

■ Objectius generals

- Conèixer els imaginaris socials de la població catalana envers la donació d'òrgans i teixits.
- Esbrinar com els imaginaris socials influencien la decisió individual de donar o no els òrgans i teixits per a trasplantaments

■ Objectius específics

- Posar de manifest de quina informació es componen els imaginaris socials entorn la donació d'òrgans i teixits.
- Explicitar les formes d'organització de la informació tals imaginaris
- Explicitar quins imaginaris socials afavoreixen actituds properes a la donació d'òrgans i teixits i quins la inhibeixen actituds properes al rebuig.

Metodologia i procediment de recerca

Metodologia qualitativa: què és?

- Té per objectiu copsar i reconstruir la significació de les interaccions socials a partir dels agents socials implicats directa o indirectament en tals fets socials.
- S'interessa per les situacions quotidianes de la vida diària de les persones, grups o societats.
- Una tasca fonamental és la d'explicar les formes en que les persones en situacions particulars comprenen, narren i actuen les seves situacions quotidianes.
- En conclusió, aquesta metodologia vol analitzar com la població catalana narra i construeix concepcions socials entorn la donació d'òrgans en la seva vida quotidiana.

Tècniques de recollida de dades

- **Entrevistes individuals d'exploració (EIE).**
Entrevistes amb personatges claus que, per la seva dilatada experiència professional en el món de la donació d'òrgans, ens donaran informació holística i sistema sobre focus d'interès específics relacionats amb els objectius del projecte.
- **Grups de discussió (GD):** Dinàmica de grup per conèixer i analitzar experiències quotidianes en relació a determinats temes comuns a tots els participants.
- **Entrevistes individuals d'aprofundiment (EIA):**
entrevista personalitzada que amb personatges privilegiats amb l'interès de conèixer amb profunditat determinats temes generats en les entrevistes exploratòries o grups de discussió.

Participants en la recerca

Tipologies de participants

- **Població general (I)** que no hagi passat per la situació de decidir si algun membre proper dona o no els seus òrgans o teixits
- **Població general (II)** que s'hagi trobat el la conjuntura de decidir si autoritzen o no la donació d'òrgans i teixits d'algun dels seus familiars.
- **Persones receptores** d'alguna mena d'òrgan o teixit provinent de la xarxa de salut pública.
- **Professionals sanitaris** que porten la seva tasca dins el procés de trasplantament d'òrgans i teixits.

criteris mostrals d'inclusió teòrica

- Es realitzarà **un mostreig intensiu** per representativitat teòrica tenint en compte els següents **criteris mostrals d'inclusió** establerts pels diferents tipus d'informants:

Tipologies d'Informants	Criteris mostrals d'inclusió
Població general (I)	<ul style="list-style-type: none">▪ Sexe.▪ Edat.▪ Estat Civil▪ Professi3▪ Nivell Socio-econ3mic▪ Territori▪ Ètnia
Població general (II)	<ul style="list-style-type: none">▪ Sexe.▪ Edat.▪ Estat Civil▪ Professi3▪ Nivell Socio-econ3mic▪ Territori▪ Ètnia▪ Centre generadors i transplantadors

criteris mostrals d'inclusió teòrica

Tipologies d'Informants	Criteris mostrals d'inclusió
Professionals sanitaris	<ul style="list-style-type: none">▪ Sexe▪ Categoria Professional (metge, infermera...)▪ Lloc d'exercici professional dins la xarxa de transplantament (Centre generadors i transplantadors, comissions assessores, coordinació hospitalària, laboratori histocompatibilitat...)▪ Antiguitat professional
Persones receptores	<ul style="list-style-type: none">▪ Sexe.▪ Edat.▪ Estat Civil▪ Professió▪ Ètnia▪ Nivell Socio-econòmic▪ Tipus d'òrgan rebut i patologia▪ Centre receptor-donant▪ Temps que han rebut l'òrgan o el teixit

Descripció de la mostra

	Informants clau	Població General (I)	Població General (II)	Professionals Sanitaris	Receptors
Entrevistes individuals exploratòries	7				
Grups de discussió		5	5	5	5
Entrevistes individuals de Focalització		3	3	3	3
Total participants	7	53	53	53	53
Total de participants: 219					

Anàlisi de la informació

Anàlisi del discurs

■ Objectiu

- Obtenir descripcions i interpretacions de les visions i imaginaris que el/les usuaris, gestors/es i professionals construeixen i intercanvien en relació al Sistema sanitari català.

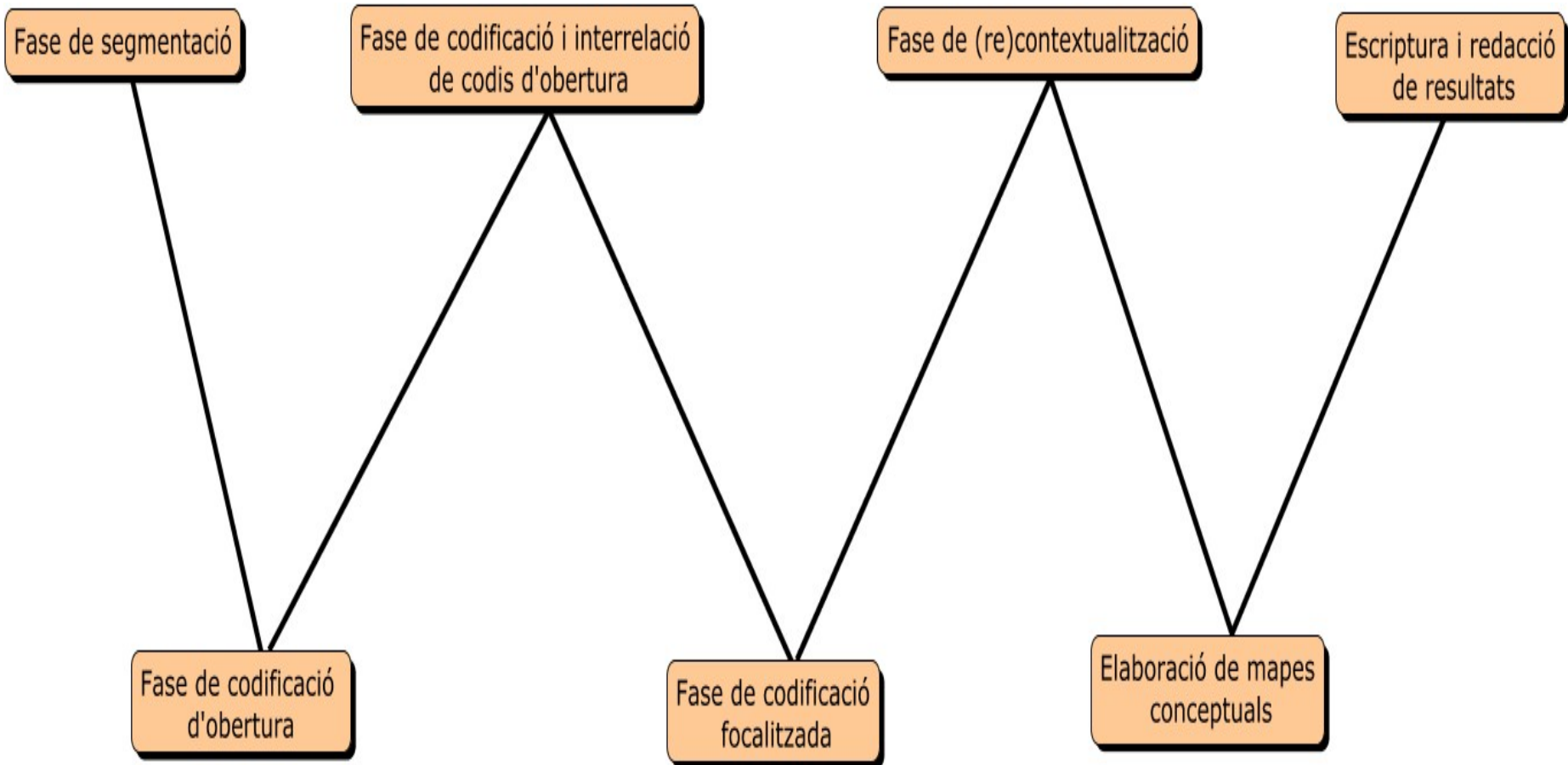
■ Avantatges:

- Copsar l'heterogeneïtat de significats i accions que es construeixen i mostrar com aquests tenen expressió en les pràctiques quotidianes.
- Accedir a significats emergents i no només a aquells previstos a partir de categories prèvies o pressupòsits teòrics.
- Accedir al procés de construcció dels significats des de l'interior de les situacions i escenaris.
- Obtenir els significats a partir dels enunciats directes dels agents.

Mètode de comparacions constants

- Es tracta d'establir categories inicials a partir de la força contextual de les mateixes en les transcripcions d'entrevistes i de grups de discussió per tal que siguin comparades constantment amb d'altres categories inicials per tal de fonamentar categories amb consistència endògena però, al mateix temps, diferència exògena.

Fases d'anàlisi

Cronograma de treball

Cronograma de la recerca

Fase 1: Contextualització <ul style="list-style-type: none">☐ Anàlisi documental i bibliogràfic☐ Entrevistes a informadors/experts clau	Mes 1
Fase 2: Disseny d'estratègies de treball de camp <ul style="list-style-type: none">☐ Establiment de criteris de selecció dels participants☐ Identificació temes clau per la recollida de la informació☐ Elaboració dels guions dels grups de discussió☐ Convocatòria dels grups de discussió	Mes 2-3

Disseny de la recerca

Fase 3: Treball de camp

- Realització de grups de discussió

Mes 3-4

Fase 4: Formalització de registres

- Tractament de les materials enregistrats
- Transcripció de les entrevistes i grups focals

Mes 4-5

Disseny de la recerca

Fase 5: Anàlisi de dades <ul style="list-style-type: none">☐ Anàlisi qualitatiu de les dades textuais☐ Realització entrevistes individuals focalitzades, matisació i aprofundiment informació	Mes 5-8
Fase 6: Elaboració d'informes <ul style="list-style-type: none">☐ Contrast de resultats amb informants claus☐ Redacció de resultats finals☐ Transferència de l'informe final a les institucions públiques	Mes 7-8